

De heer Janusz Wojciechowski
Lid van de Europese Commissie

Den Haag,
22168886

Geachte heer Wojciechowski,

Op 31 maart jl. heb ik de brief met observaties over het Nationaal Strategisch Plan (GLB-NSP) van Nederland ontvangen. Graag maak ik met deze brief gebruik van de mogelijkheid om binnen drie weken een reactie te geven op de *key elements* uit de observatiebrief van de Europese Commissie. Hierbij ontvangt u mijn reactie in hoofdlijnen.

Eerste reactie op observaties

Allereerst wil ik u bedanken voor de grondige analyse en uw scherpe observaties. Het GLB-NSP kende weliswaar een lange voorbereidingstijd, met veel afstemming tussen betrokken partijen en de politiek. Toch moesten de plannen binnen zeer korte tijd concreet vorm krijgen, omdat besluitvorming op Europees op een zeer laat moment plaatsvond. Uw bevindingen zijn erg bruikbaar om een aantal correcties in het Nederlandse GLB-NSP door te voeren en het plan waar nodig verder te verbeteren.

Ik concludeer op basis van uw observaties dat Nederland met het ingediende plan op de goede weg is. Met het plan wil ik bijdragen aan een transitie naar een toekomstbestendige landbouw. De GLB-middelen worden meer dan voorheen ingezet voor het leveren van diensten op het gebied voor klimaat, milieu en biodiversiteit. Om de opgaven gebiedsgericht aan te kunnen pakken vindt een aanzienlijke overheveling plaats en worden extra middelen toegevoegd. en Ik ben blij dat dit door u wordt gezien.

Een hoofdlijn die ik uit de brief haal is uw vraag naar meer uitleg en achtergrondinformatie bij het GLB-NSP. Zo geeft u aan behoefte aan toelichting te hebben over de interactie tussen het GLB-NSP en de nationale beleidsinzet. Ook verwacht u meer uitleg over de interventielogica van het plan zodat nog duidelijker wordt hoe ik stuur op de doelen van het GLB. Ik ben bereid om aanvullende informatie te verstrekken zodat uw diensten voldoende beeld kunnen vormen om het GLB-NSP goed te keuren. Het voert echter té ver om al het nationale beleid in detail te beschrijven. Evenmin kan ik vooruitlopen op de besteding van de voornoemde fondsen, aangezien

nationale politieke besluitvorming nog niet is afgerond. Ook wil ik wijzen op belangrijke uitgangspunten: vertrouwen en subsidiariteit.

Ik ben het eens met uw observaties dat in het GLB-NSP zoals ingediend in december de voorgenomen ambities nog onvoldoende kunnen worden gevolgd en geëvalueerd met resultaat- en output indicatoren. Ik zal het plan en de interventielogica daarop aanpassen en meer indicatoren en streefwaarden opnemen.

Ik vind het van groot belang dat het GLB-NSP zo snel als mogelijk wordt goedgekeurd. Dit is van belang voor de deelnamebereidheid aan het GLB. Het is nodig voor boeren en andere begunstigen om op tijd te weten waar zij aan toe zijn. Daarnaast kan op deze manier de uitvoering nationaal voor 2023 adequaat ingeregeld worden. Dit signaal is ook duidelijk afgegeven door de maatschappelijke begeleidingsgroep van het GLB-NSP, waarin zowel betrokkenen uit sectoren als ook milieu-, natuur- en dierenwelzijnsorganisaties vertegenwoordigd zijn. Wat betreft de monitoring op basis van resultaatindicatoren wil ik benadrukken dat deze uitvoerbaar en praktisch toepasbaar moet blijven voor zowel boeren en andere stakeholders zoals overheidspartijen. Dit omdat we gezamenlijk streven naar eenvoud en efficiëntie. De indicatoren moeten bovendien reflecteren waar het GLB aan bijdraagt.

Met het GLB-NSP ligt er nu een afgewogen mix tussen grondgebonden en niet-grondgebonden maatregelen en is er evenwicht gezocht tussen economische en ecologische doelen. Ook is er balans gezocht tussen wat Nederland in het in het GLB-NSP oppakt en wat er met nationaal beleid wordt geadresseerd. Die balans wil ik intact houden. Wel ben ik bereid om het plan aan te scherpen waar dit echt nodig is. Bijvoorbeeld vanwege de oorlog in Oekraïne, door voortschrijdend inzicht, of ten bate van de transitie van de landbouw in brede zin. Met het in december 2021 ingediende plan staat de hoofdlijn van mijn inzet voor het nieuwe GLB vast. Niet in de laatste plaats is het daarbij van belang om scherp in het oog te houden dat het niet mogelijk is om het GLB budget te benutten voor alle uitdagingen in de landbouw, of die op het platteland.

Tot slot wil ik hier noemen dat ik in het GLB-NSP omwille van de vereenvoudiging en goede uitvoerbaarheid voor de Nederlandse boeren zoveel mogelijk afstemming zoek met de nationale regelgeving die volgt uit EU richtlijnen met wettelijk bindende voorschriften. Dit geldt met name voor de afspraken uit het 7e NAP.

Vervolgproces en appreciatie

Ik heb uw observatiebrief begin april jl. gedeeld met het Nederlandse parlement. Daarbij heb ik aangegeven in mei met een inhoudelijke reactie te komen op uw observaties die ik ook met uw diensten zal delen. Inmiddels lopen goede bilaterale gesprekken over de goedkeuring van het Nederlandse GLB-NSP, zowel op strategisch als op technisch niveau. Ik constateer dat er

constructieve gesprekken worden gevoerd, en heb er alle vertrouwen in dat het Nederlandse Strategische GLB-plan spoedig goedgekeurd zal worden.

Hoogachtend,

Henk Staghouver